

Nieuwe Atheisterye Van Onse Tyden

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1668

Het Sesde Capittel. Wort bewesen met een kort begriip van al het voorgaende dat een van beyden, of de Catholijcken, of de Sectarisen, het waere gheloof niet en hebben, ende wie van beyden dit alleen ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71466)

HET SESDE CAPITTEL.

Wort bewesen met een kort begriip van al het voorgaende dat een van beyden, of de Catholijcken, of de Sectarisen, het waere gheloof niet en hebben, ende wie van beyden dit alleen heeft.

1. **T**is seker dat het niet ghenoech is ter saelic-
hepdt / enckelijck te ghelooven in Christum,
maer dat het moet aenkomen op de maniere / op de
welcke men in Christum ghelooft.

2. Dat het niet ghenoech en is te ghelooven / als
leen wat in de twaelf Artickelen staet / maer dat
men daerenboven ghelooven moet in t'besonder ofte
in t'ghemeen, opentelijck, ofte bedestelijck, al wat in de
heele Schryftuere verbadt wort.

3. **T**is oock soo klaer als het licht vande sonne
dat de Catholijcken ende Sectarisen reghel-recht tes-
ghen malkanderen strijden / ende in de maniere op de
welcke sy in Christum ghelooven / ende in de twaelf
Artickelen / ende in menighe andere stucken / die daer
in niet begrepen en sijn.

4. **T**is seker dat'er niet meer als een eenigh / op-
recht / ende waere gheloof is / van Godt gheopen-
baert / ende alleen bequaem om den mensch saelich te
maecken.

Soo is het dan seker dat een van beyden / of de
Catholijcken of de Sectarisen dit eenich / oprecht / ende
waere gheloof niet en hebben : want / de wijle sy in
soo menighe leer-stucken des gheloofs / reghel-recht
teghen malkanderen strijden / ende d'eene sae seggen /
daer de andere neen segghen / soo volght het nootsa-
kelijck dat d'een oft d'ander moet dwaelen / ende val-
sche gheloofs-stucken hebben die van Godt niet en
konnen gheopenbaert sijn : maer dwaelinghen en
valsche gheloofs-stucken die van Godt niet gheopen-
baert

baert en sijn / en konnen het eenich / oprecht / ende waere gheloobe niet wesen / soo en hebben dan een van beyden / of de Catholijcken , of de Sectarisen het eenich / oprecht / ende waere gheloof niet / oversulckx hier is nu de questie wie van beyden dat heeft.

Ich segghe. 1. Dat de Catholijcken dit oprecht gheloobe hebben. 2. Dat het niemandt anders en en heeft als sy alleen.

Om dese twee deelen goet te maecken / is het niet van noode dat ick bewijse in't besonder / van alle de leer-stucken der Catholijcken, dat se waerachtich sijn / ofte niet de Schyftuer ober-een-komen / ende die van de Sectarisen niet ; want behalven dat de Sectarisen dupsentmael / soo schyftelijck / als mondelinghe / hier in overtuyghet sijn / soo ist dat ick tot mijn vooordeel hebbe de leeringhe vande Sectarisen self / soo dat sy selve niet loochenen en konnen (ten sy dat se teghen hun eppen leeringhe stryden) dat de Catholijcken alken / het waere gheloof hebben ; luyt de leeringhe dan van Sectarisen, trecke ick mijn bewijsen / ende maecte het eerste deel goet / te weten / dat de Catholijcken het oprecht / ende waere gheloof hebben.

1. De Sectarisen leeren dat elck in sijn gheloobe kan saelich worden / ver volghens oock de Catholijcken in't haere / maer niemant en kan saelich worden als dooz het oprecht / ende waere gheloof ; soo leeren dan de Sectarisen selve / dat de Catholijcken het oprecht ende waere gheloof hebben.

2. De Sectarisen leeren dat het oprecht / ende waere gheloof / alleen bestaet in recht te ghelooven de twaelf Artijckelen / nu / indien de Catholijcken in sijn gheloof konnen saelich worden (welck niet gheschieden en kan als dooz het waere gheloof) soo ghelooven sy dan recht de twaelf Artijckelen / oversulckx hebben / volghens de leeringhe vande Sectarisen self / het oprecht ende waere gheloof.

3. Andere Sectarisen leeren / dat het waere gheloof hier alleen in bestaet datmen enkelijck gheloobe in Christum, maer t'is seker dat de Catholijcken enkelijck

lijck ghelooven in Christum, soo is het seker / volghens oock de leeringhe van dese Sectarisen, dat de Catholijcken het waere gheloof hebben.

4. De Calvinisten van Vranckrijk hebben in t'jaer 1631. (ghelijck den Cardinael Richelieu ghetuyght in sijne Concróversien) de Lutheraenen aenghenomen ende herkent vooz hunne broeders als wesende van reender oprecht gheloofe met hun / daer nochtans de Lutheraenen; teghen de leere der Calvinisten, staende houden dat Christi lichaem in t'nachtmael wesentlijck teghenwoordich is / ende eenighe boecken vooz waere Schysmatische aenbeelden die de Calvinisten verworpen / jae / d'z Sacramenten houden daer de Calvinisten maer twee hebben: Nu / aenghesien de Calvinisten bekennen / dat de Lutheraenen, niet teghenstaende dese ende andere stucken die teghen hun scrijben / nochtans het waere gheloof hebben ende het selve vooz goet ende oprecht keitven / soo moeten sy oock het selve van de Catholijcken bekennen / alhoewel sy leeren dat Christi lichaem wesentlijck in t' Sacrament teghenwoordich is / dat er seben H. Sacramenten sijn / dat mede beelden mach eeren / &c. Want indien de Lutheraenen het waere gheloof hebben / niet teghenstaende dat se sommighe / oock ghewichtige / stucken gelooven / scrijvende teghen de Calvinisten, wat reden hand'er wesen dat de Catholijcken mede het waere gheloof niet en souden hebben / alhoewel sy in veele stucken scrijden teghen de Calvinisten, en Lutheraenen, als sy maer recht en ghelooven de twaelf Artykelen / in de welke alleen (soo de Sectarisen leeren) het oprecht / ende waere gheloof bestaat / maer de Sectarisen moeten bekenen dat de Catholijcken de twaelf Artykelen recht ghelooven / ofte andersints moeten sy loochenen dat eelc in sijn gheloofe kan saligh worden, soo moeten sy dan mede bekenne dat de Catholijcken, eben als de Lutheraenen, het oprecht ende waere gheloof hebben / alhoewel sy in vele stucken / die buyten de twaelf artykelen sijn / teghen hun scrijden.

Da

Uyt de eygghen leeringhe dan / ende bekentenisse
vande Sectarisen self / blijkt opentlijck dat de Catho-
lijcken het waere gheloof hebben. Dit was mijn
eerste deel dat ick bewijfen moest. Ick komme tot
het tweede deel, te weten / dat de Catholijcken alleen,
ende niemant van de Sectarisen dit waere gheloof heb-
ben. Dit bewijse ick wederom uyt de eygghen leering-
ghen / ende bekentenisse vande Sectarisen.

3. De Sectarisen, leerende / dat elck in sijn gheloofe
kan saelich worden, ende niet komende / met desen al-
ghemeenen gront-reghel / de Catholijcken uyt de sae-
lichheyt sluyten / moeten staende houden dat de Ca-
tholijcken alleen het oprecht ende waere gheloofe
hebben / sonder het welke niemant kan saelich
worden: Want aenghesien dat de Catholijcken, ende
Sectarisen in hunne leer-stucken teghen malkanderen
reghel-recht stryden / oock inde twaelf artickelen / soo
moet een van beyden nootsaeckelijck dwaelen / de
Sectarisen en konnen niet segghen dat de Catholijcken
dwaelen / want sy houden dat de Catholijcken in hun
gheloof kunnen saelich worden / soo moeten dan noot-
saeckelijck de Sectarisen dwaelen / want t'is onmo-
ghelijck dat twee leeringhen van eenen de selve
saecke / reghel-recht teghen malkanderen stryden /
saemen waerachtich sijn; volght dan uyt de eygghen
leeringhe vande Sectarisen, dat de Catholijcken alleen /
ende niet de Sectarisen het waere gheloof hebben.

Om dit noch meer te bevestighen / voeghe ick
daer by dit kort argument / ghetrocken uyt den
voornaemsten inhoud van dit teghenwoordigh Tra-
ctat, ende redene aldus:

Gheen gheloofen kan oprecht noch waerachtich
sijn / noch tot de salicheydt brengen / het welke
vooz eenen gront-reghel heeft die het godlijck wesen
te niete doet:

Maer het gheloof vande Sectarisen (gheleijck bo-
ven bewesen is) heeft eenen gront-reghel die het god-
lijck wesen te niete doet: Ergo het gheloof van de
Sectarisen, en kan niet oprecht / noch waerachtich
sijn / noch ter saelicheyt brengen. H E T